

Kirkkonummen ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Munkinmäentien sillan rakentamista koskevasta vesilain lupahakemuksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 25.03.2025 § 30
163/11.03.00/2025

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Anu Vikman, ympäristösuunnittelija Merja Puomies etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus Ympäristöpäällikkö Vikman Anu

Kirkkonummen rakennus- ja ympäristölautakunta puoltaa hakemusta ja toteaa seuraavaa:

Estbyånin jokijaksoilla on viime vuosina tehty elinympäristökunnostuksia, joiden tarkoitus on virtavesien eliöyhteisöjen palauttaminen. Hankealueen pohjois- ja eteläpuolisilla jokijaksoilla on etenkin Virtavesien hoitoyhdistys Virho ry:n toimesta kivetty virta-alueita ja soraistettu vaelluskaloille uusia tai paremmin toimivia lisääntymisalueita. Hankealueen pohjoispuolella on rakennettu Överbyn padon kiertävä kalatie. Kunnostusten ansiosta Estbyånin vesistöön on muodostumassa luonnonvarainen meritaimenen kanta. Kvarnbyånissa on tavattu viimeisen kymmenen vuoden aikana säännöllistä meritaimenen luontaista lisääntymistä.

Kvarnbyån on saukosta tehtyjen havaintojen perusteella lajin elinpiiriä. Saukon pesän, ruokailualueen ja/tai päivälepopaikan mahdollinen esiintyminen hankealueella tulee selvittää.

Haitallisten vesistövaikutusten ehkäisemiseksi sillan rakentamistöissä tulee kiinnittää erityistä huomiota happamien sulfaattimaiden hallintaan ja noudattaa seuraavia periaatteita:

- Mahdollisten kaivantojen työmaa- ja jätevesien hallinta tulee suunnitella etukäteen. Maankaivuu- ja maansiirtotyöt tulee suunnitella siten, että maanpintaa rikotaan ja kasvillisuutta poistetaan mahdollisimman vähän. Sameutumista mahdollisesti aiheuttavat työt tulee tehdä mahdollisimman nopeasti ja taimenen nousu- ja kutuajan ulkopuolella. Töistä ei saa aiheutua hankealueen alapuolisella jokijaksolla olevien meritaimenen poikaskivikoiden ja kutusoraikkojen toiminnan heikentymistä kiintoaineen kulkeutumisen seurauksena. Työt, joissa kiintoainesta voi lähteä liikkeelle, on syytä tehdä pienen virtaaman aikana. Kaikissa työvaiheissa tulee varmistaa, ettei vesistöön synny haitallisia vaikutuksia.
- Hakijan on varmistettava, että rakennustöistä aiheutuva kiintoainekuormitus pysyy mahdollisimman vähäisenä ja ettei uoman luonnollinen tila muutu.
- Hankealueella rakennustöiden vaikutuspiiriin kuuluvat uoman penkat on suojattava eroosiolta. Suojarakenteiden kuntoa on seurattava säännöllisesti, ja tarvittaessa ne on viipymättä korjattava.
- Sameita työmaavesiä ei saa johtaa suoraan vesistöön, vaan ne tulee käsitellä asianmukaisesti esimerkiksi laskeutuskonteissa kiintoaineen pidättämiseksi. Käsitelty vesi tulee ensisijaisesti johtaa kasvipeitteiselle alueelle tai imeyttää maaperään.
- Epäilyttävistä maa-aineksista tulee tehdä laboratorioanalyysit (pH, kokonaisrikkipitoisuus), joilla varmistetaan massojen laatu. Sulfidimaiksi luokitellut kaivuumassat tulee varastoida asianmukaisesti esim. peitettyinä ja riittävällä etäisyydellä uomasta, toimittaa viipymättä jäteasemalle tai vastaavaan asianmukaiseen sijoituspaikkaan tai neutraloida asiantuntijan

laatiman tapauskohtaisen suunnitelman mukaisesti.

- Kaivetut maamassat on sijoitettava mahdollisimman kauas vesistöistä ja suojattava välttämättömän välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana siten, että kiintoaineen leviäminen estetään ja valumavedet eivät valu suoraan vesistöön.

- Mikäli työssä joudutaan käyttämään sementti- ja/tai kalkkipohjaisia aineita esim. maapohjan vahvistamisessa, tulee työmaavesien hallinnassa huomioida vastaavat seikat kuin happamien kaivantovesien käsittelyssä, mutta on huomioitava, että kaivantovedet ovat voimakkaasti emäksisiä.

- Mahdollisiin työkoneiden öljyvuotoihin on varauduttava ennalta.

- Hulevesien hallintaan liittyvä ohjeistus tulee toimittaa urakoitsijalle ja huolehtia siitä, että kaikki työmaalla toimivat noudattavat sitä. Urakoitsijan tulee seurata kaivuumaita ja ilmoittaa mahdollisista sulfidimaahavainnoistaan tilaajalle, Uudenmaan ELY-keskukseen ja Kirkkonummen ympäristövalvontaan.

- Vesistövaikutuksia tulee tarkkailla säännöllisesti aina, kun kaivannoista pumpataan vesiä tai työvaiheet voivat muusta syystä vaikuttaa veden laatuun:

- Työmaavesien pH-arvo tulee mitata kaivannoista pH-mittarilla tai pH-liuskoilla päivittäin ja lisäksi pH-mittarilla vähintään kerran viikossa. Yleisesti happamuus-emäksisyystilaa voidaan pitää kriittisenä, jos keskimääräinen pH alittaa tason 6 tai ylittää 9,0. Kriittisen tason alittuessa tai ylittyessä tulee suorittaa tarkennettu näytteenotto. Poisjohdettava vesi tulee neutraloida, jos veden pH-arvo alittaa tason 6 tai ylittää tason 9,0.

- Veden sameutta tulee seurata aistinvaraisesti päivittäin ja lisäksi sameusmittarilla työmaalla tai vesinäytteestä laboratoriossa kerran viikossa.

- Tarkkailusuunnitelmaan tulee sisällyttää tarkkailusuunnitelmassa esitettyjen analyysien lisäksi sulfaattipitoisuuden seuranta.

- Purkutyössä tai uuden sillan rakentamisessa muodostuvien jätteiden pääsemistä vesistöön tulee rajoittaa kaikin työteknisin keinoin. Kaikki purkujäte on poistettava vesistöä ja käsiteltävä asianmukaisesti.

- Kvarnbyånin uomaan hankealueelle on sillan rakentamisen yhteydessä syytä tehdä meritaimenen lisääntymiseen soveltuva virta-alue soraikkoineen, jos se on mahdollista uoman rakenteen puolesta.

Käsittely Puheenjohtaja Saara Huhmarniemi saapui pykälän käsittelyn aikana kello 17.34. Varapuheenjohtaja Kim Männikkö jatkoi puheenjohtajana vielä tämän pykälän käsittelyn ajan.

Päätös Rakennus- ja ympäristövaltuusto päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Selostus Aluehallintovirasto pyytää Kirkkonummen ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa vesilain mukaisesta lupahakemuksesta, joka koskee Kirkkonummen kunnan suunnittelemaa Munkinmäentien sillan uusimista. Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2977871>.

Hankkeessa on tarkoitus purkaa nykyinen Kvarnbyån-joen ylittävä yksiaukkoinen teräsbetoninen silta ja rakentaa tilalle yksiaukkoinen betoninen laattasilta, jonka jännemitta on 15 metriä. Sillan alikulkukorkeus pienenee arviolta 0,1 metriä, mutta silta-aukon leveyttä kasvatetaan. Silta-aukon mitoituksessa on huomioitu tulvavirtaamat. Tien sijainti ja sillan hyödyllinen leveys pysyvät entisellään. Vesialueelle kohdistuvia töitä ovat mm. paalutus, eroosiosuojaukset, purku ja betonimuotit.

Rakentaminen toteutetaan kahden vuoden aikana. Ensin rakennetaan väliaikainen kiertotie liikenteelle sekä työsilat. Nykyinen silta puretaan purkusuunnitelman mukaisesti. Vesialueelle kohdistuvien töiden arvioitu kesto on noin 6–12 kuukautta.

Hanke sijoittuu Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueelle, jossa tavoitteena on vesien hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Hankkeen vaikutusten arvioidaan olevan väliaikaisia ja paikallisia, eikä sen odoteta heikentävän alueen vedenlaatua tai estävän vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista. Hakemuksen mukaan uusi silta ei vaikuta vedenkorkeuksiin tai virtaamiin normaaliolosuhteissa, eikä sillan rakentaminen aiheuta veden vähyyttä yläpuolisilla alueilla. Pohjaolosuhteet ja uoman syvyys säilyvät nykyisellään.

Hakemuksen mukaan kaivu- ja rakentamistöistä voi aiheutua lyhytaikaista veden samentumista. Lisäksi töiden aikana voi tapahtua hapanta valuntaa happamien maiden esiintymisalueella tehtävistä töistä, kuten paalutuksesta sekä kaivutöistä. Hapan valunta alentaa veden alkaliniteettia ja pH-arvoa, ja voi aiheuttaa väliaikaista vesistön happamoitumista, metallikuormitusta ja haittaa kalastolle. Siltapaikalla happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys on suuri.

Vesialueelle aiheutuvia haittoja ehkäistään kajoamalla vesialueeseen mahdollisimman vähän, rakentamalla siltapaikan ja allttavan joen väliin tiivis suoja estämään purku- ja rakennusjätteen päätymistä vesistöön sekä toteuttamalla kannen alle kiviheitokeverhous. Uomaa ei pengerrretä työn aikana. Vesialueelle kohdistuvat työt ovat lyhytaikaisia ja jaksottuvat rakentamisen aikana useampaan vaiheeseen.

Hanke ei vaikuta maisemaan tai kulttuuriarvoihin.

Hankealueen läheisyydessä ei ole pohjavesialueita, Natura 2000-alueita tai muita luonnonsuojelualueita.

Hankealue sijaitsee asemakaavan mukaisella luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeällä alueella (luo), jolla luontoarvoja heikentävät toimenpiteet ovat kiellettyjä.

Sillan rakentamisen aikaisia vesistövaikutuksia esitetään tarkkailtavaksi, sillä työvaiheet voivat aiheuttaa väliaikaista veden samentumista. Tarkkailun tavoitteena on seurata vaikutuksia siltapaikan alapuolisen veden laatuun.

Päätöshistoria